

Šalomounův. Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu, aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva. Hory přinesou lidu pokoj a pahorky spravedlnost. Zjedná právo poníženým z lidu, dá zvítězit synům ubožáka, zdeptá utlačovatele. Budou se tě bát, dokud bude slunce, dokud potrvá měsíc, po všechna pokolení. Sestoupí jak déšť na posečenou louku, jako vláha svlažující zemi. V jeho dnech rozkvetne spravedlivý, bude hojný pokoj, dokud nezanikne měsíc.

Že by z horských výšin zurčely životodárné bystřiny plné pokoje a spravedlnosti, to v těchto časech připadá člověku spíš jako *fata morgána* než jako vize aspoň trochu reálná. Kdejaký panovačný nadutec a despota má sice plná ústa míru, ale v tomhle koutě světa víme, jak má takový mír násilníků a uzurpátorů daleko do skutečného ŠALOMU, tedy pokoje snoubícího se se spravedlností a ohledem na lidskou důstojnost slabých a zranitelných. Je to jako sen, že je cesta ven, zpíváme na táboře, a z takovéhoho snění můžeme právem podezřívát i skladatele 72. žalmu. Ano, bibličtí svědkové se občas jako by zasní, vyběhnou na první pohled až neskutečně nadpozemské obrazy... – jenže zároveň, zároveň odkážou na příběhy či písně, které ten sen nějak, třeba na chvíli, uvedou v život. Koneckonců, název dnešní neděle *Laetare – Radujte se* je ozvěnou jáсотu nad dcerou jeruzalémskou, která zas jednou úpí v sutinách města pokoje, ale má uslyšet, *Raduj se!* Ono to tak nezůstane, čeká tě jiná budoucnost. Vstaň a pojď... Pojďme tedy takto naslouchat mesiášské vizi pokoje a nechat ji, ať tiší náš nepokoj.

Ten sen o vládě pokoje, spravedlnosti a lidskosti, spadl z nebe, ale nedopadl kamkoli. Má tady na zemi přesně určený cíl. Velice konkrétní: – syna, přímo královského. Přičemž ten syn není žádný šťastný princ jak z pohádky Oscara Wilda – o princi, jehož zdi královského zámku chránily, aby ho nikdy nepotkal ani střípek lidského utrpení. Tomuto synu, je svěřena **správa spravedlnosti**. Spravedlnosti, jež se zastává slabých, chudých, prostě těch zranitelných.

Opakuje se to a připomíná hned v úvodní pasáži žalmu: *Bude soudit – tedy pomoci práva se zastávat chudých, vysvobodí z tísně ožebračení a dluhů nuzné a srazí hřebínek těm, kdo si na takhle slabší a bezbranné dovolují a z jejich zranitelnosti nestydatě těžit.*

Kde se ten sen stává skutečností? Tam, kde společenství, společnost, národy, přijmou a začnou respektovat pravidla, jež lidem bez velkých šancí, doposud ožebračovaným, zotročovaným, vysávaným a ponižovaným, dávají šanci na lidsky důstojný život. Ve SZ Izraeli tuhle odpovědnost na sebe bral král jako ustanovený, pomazaný agent nebeského ručitele takovéhoho práva. Proto tomu králi říká žalmista *syn* – že se má starat, aby tak jak ustanovil Hospodin v nebi, bylo taky tady na zemi. Aspoň tam, kde ten syn kraluje. Ač zcela obyčejný člověk, povoláný třebaš jako pasák David od svého stáda, měl se těch ustanovení

držet. Nechat si z pravidel pro pravdě královské panování předčítat ráno i večer – *aby se jeho srdce nevyvínilo nad jeho bratry a neuchyloval se od příkazu Tóry napravo ani nalevo; (Dt 17)*

O Davidovi se takhle vypráví, že jako psanec, mesiáš na útěku, shromáždil bandu dlužníků, chudáků a obětí zlovůle mocných

– a zastával se nejen jich, ale spolu s nimi dalších, bezbranných civilistů, tísněných a likvidovaných agresí Pelištejců. A o jeho královském synu Šalomounovi (vladaři pokoje – *šalomu*) se povídá, že si hned na začátku jako tu nejdůležitější vladařskou kompetenci vyprosil moudrost, aby dokázal rozlišovat dobré i zlé. A hned poté ji osvědčil, když vynášel způsob, jak se zastat matky, které její kolegyně ukradla dítě. A zastal se jí přesto, že šlo o případ pohrdané nevěstky.

Kde TAKHLE vládne právo, kde se zákony, ale i nepsaná pravidla stávají záštitou a ochranou – a šancí (!) pro ty, které by jinak všelijací zbohatlíci, manipulátoři a arogantní cynici zadupali do země – tam **vládne pokoj**. ŠALOM. Tam se sen stává skutečností.

Naše doba, přinejmenším od zkušenosti hrůz II. světové války, a kroků, které k ní vedly, se pokusila ustavit řád, postavený na lidských právech, tedy na respektu k lidské důstojnosti i těch odmítaných a slabých. Mimochodem, v čem mají lidská práva dobré ukotvení v biblické tradici, dokázali odkrýt a zdůraznit právě reformovaní teologové. Paradoxně, právě představitel země, jejíž smluvní demokracie byla na těchto zásadách vystavěna jako první, teď velice účinně, s pohanskou pýchou goliášů a podobných nepřátel Božího projektu lidskosti a ŠALOMU tato pravidla ve své zemi i mezinárodním měřítku bezostyšně bourá. Že mu všelijaké zdejší nahnědlé můry a křsy vylézající z děr tleskají, to už patří k věci. Jenže v takových poměrech se ten Boží **projekt vlády pokoje**, svěřený odpovědnému člověku, **odehrával vlastně odjakživa** – a my se jím máme, třeba právě časech, jaké zažíváme, nechat inspirovat. Držet se ho – a radovat se z toho, že jsme k takovému Božímu snu a projektu byli přizváni. Ptáme-li se, k čemu je tu dnes církev a sbor, tak právě k tomu.

Jistým paradoxem zůstává, že určitá část žalmu jako by odrážela starověké i současné imperiální sny a záměry: *Bude panovat od moře k moři, od řeky až do končin země. / Skloní se před ním obyvatelé pouště a jeho nepřátelé budou lízat prach. / Králové Taršise i ostrovů budou přinášet dary, / králové Šeby a Seby budou odvádět tribut. všichni králové se mu Budou klanět...(8-11a)*

Jako bychom tu slyšeli, o čem sní v moskevských, washingtonských či pekingských palácích: V naší zájmové sféře nám budou všichni bez odporu sloužit, poníženi manifestovat svou oddanost a poslušně odvádět výtěžky své práce, umu, úrody i nerostného bohatství. SZní Izrael byl nejvíc ze všeho v pozici těch, po nichž vladaři tehdejších velmocí vyžadovali takovouhle poníženou loyaltitu. Není divu, že se žalmista možná na chvíli zasní...

Jak úžasné by to bylo, kdyby se jednou světovládným centrem stalo naše město, jako město veliké, jehož sláva hvězd se dotýká...

Ale, jestli žalmistu na chvíli Duch Hospodinův opustil, vzápětí ho zas popadl, protože, jak ihned dodá – **důvod, proč by pohané měli respektovat vládce města pokoje**, není ani zbla imperiální, ale výhradně lidu-milný:

všechny národy se mu budou klanět, neboť...

Vysvobodí ubožáka, jenž volá o pomoc, poníženého, jenž nemá pomocníka. Bude mít soucit s nuzným ubožákem, ubohým zachrání život. Vykoupí je z útisku a od násilí, jejich krev mu bude drahocenná. (12-14)

– **neboť se ukáže** jako vysvoboditel, jako salvátor, právě těch, kteří zůstali pod koly těch, kdo se zrovna bezostyšně derou k moci. Důvodem žalmistovy vize, v níž se představitelé národů zblízka i zdaleka hrnou vzdát poctu královskému synu, je výhradně, že ztělesňuje Hospodinovu empatii s ponižovanými, ztročenými a nezajištěnými

V čem je tedy přitažlivost pokoje, který nastoluje

mesiášský syn? Je k němu potřeba, aby zavládla **svoboda, spravedlnost a soud**: SVOBODA, v níž má každý dostatečný prostor k životu a kde má jeho žt budoucnost.

SPRAVEDLNOST, díky níž je ten svobodný prostor a otevřený výhled „**institučně jištěn**“ respektem k právu, a proto tu nikdo **neutiskuje** nikoho dalšího.

A Soud, když je **pojmenováno a rozlišeno** všechno, co bylo zdrojem bezpráví, nesvobody, nelidskosti a beznaděje. Ať už to bylo roztahování násilníků, vláda bezpráví, ztročování, a nebo moje vlastní vina, vychytralost, závistivost, sobectví.

„Ty jsi můj syn.“

Na tobě chci ukázat národům, oč mi šlo, když jsem stvořil nebe a zemi, zaznívá hned na začátku žaltáře v Ž 2. Tomuto synu svěř vládu, aby se zastával nuzných, navazuje dnes 72. žalm. *Ty jsi můj syn*, zní jako vědomá ozvěna těchto žalmových veršů v evangeliu – právě ve scéně, kde Ježíš stojí ve společenství Mojžíše a Eliáše, Tóry a Proroků – a kde s nimi řeší, jaká cesta je právě pro něj ta pravá: cesta, kde se nasadí pro Boží Království – a tím pádem pro nuzné, ponížené, ubité, bezprávné. Cesta, kde v zápasu o všechny takové nasadí vlastní kůži a bude potit svou krev. *Ty jsi můj Syn*, zazní k tomu, z oblaku. Ty patříš beze zbytku mezi agenty mé věci tady na zemi. Tobě svěřuji vládu, a chci, aby se to právě teď vědělo

Ježíš v té chvíli září nebeskou září. Vlastně Boží září, ale tady na zemi. Jako by se rozzářila krása a síla zaslíbení, že pokoj a spravedlnost budou stékat z hor do údolí. A že to není jen sen ani mizící fata morgána. Že je to skutečnost. Realita, kterou můžeš zažít vždycky, když příběh s/Syna a jeho ponížení a solidaritu vezmeš vážně, a necháš jí prozářit své dny.

Amen

Žalm 72,1-7; 30.3. 2025 Laetare

Píseň: 744,1+2 (Z přetěžkého kříže)

In: Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete! Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlivali. Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů, budete s rozkoší pít plnými doušky z prsů její slávy. Toto praví Hospodin: „Hle, já k ní přivedu pokoj jako řeku a jako rozvodněný potok slávu pronárodů. Budete sát nošení v náručí, hýčkání na kolenou. Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit. V Jeruzalémě dojdete potěšení.“ (Iz 66,13nn)

Píseň: 693

Modlitba

Když prožíváme úzkosti či prohry, když nám připadá, že tvé blízkosti nejsme hodni, když ruce naplňuje únava, hlavu zmatek a srdce beznaděj, ještě jsi tu pořád ty, Pane. K tobě teď pozvedáme svá srdce. Vždyť vnášíš jasno doprostřed zmatků, otevíráš cestu tam, kde se nám budoucnostjevila zanedbná. Vrhneš světlo pravdy doprostřed polopravd a lží. Ujišťuješ že tvé milosrdenství není daleko, když se cítíme obklíčeni nenávisť, lhostejností, nebo nás dusí vlastní neochota či starosti. Zaháníš temnoty úzkostí a pocitů bezmoci, ukazuješ, co všechno přece jen můžeme dělat. Když ty jsi nám světlem, spatřujeme světlo.

Děkujeme, že to vše smíme potkávat, nechávat se tím oslovit. Buď s námi právě takto i dnes. Amen

Čtení: Lk 9,28-35

Píseň 728 (nová)

Kázání Žalm 72,1-7

Píseň: Ž 72,1-5 (EZ-Starý)

Ohlášky

Přímluvy: Přijď Království tvé 783

Poslání: Ž 37,5-9

Požehnání: Ž 72,18-19

Píseň: Ž 72,7 (EZ-S)